

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoPr/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120271050
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120271050.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcu: Z.. W. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. Q. XXX/XX, XXX XX X. proti žalovanému: Z., so sídlom X. XXX, XXX XX Y., Z.: XX XXX XXX, právne zastúpený: PETRÁN A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA s.r.o., so sídlom Puškinova 16, 080 01 Prešov, IČO: 36 854 581, o zaplatenie odmeny a mzdy v sume 10.569,43 eur s príslušenstvom, o odvolaniach strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 21Cpr 10/2020-193 zo dňa 18.03.2022 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v časti zamietnutia nároku na zaplatenie mzdy žalobcu za obdobie december 2019 až marec 2020.

II. V prevyšujúcej zamietavej časti a vo výroku III. rozsudok zrušuje a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie odmeny a mzdy v sume 10.569,43 eur s príslušenstvom ako nedôvodnú.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav v tomto znení:

„Dňa X.X.XXXX bola vyhotovená M. o výkone funkcie konateľa podľa § 66 ods. 3 ObZ medzi žalovaným ako obchodnou spoločnosťou I.V.A. s.r.o. a konateľom ako žalobcom. Zo zmluvy vyplynulo, že valné zhromaždenie na svojom zasadnutí vymenovalo do funkcie konateľa spoločnosti I.V.A. s.r.o. žalobcu. Zmluva o výkone funkcie konateľa nebola písomne schválená formou valného zhromaždenia podľa § 66 ods. 6 ObZ. V čl. II. v bode 3 sa konateľ zaviazal vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou, riadne a svedomite, v súlade so záujmami spoločnosti a jej spoločníkov a výlučne v ich prospech tak, aby svojím konaním nespôsobil spoločnosti škodu. V bode 5 boli vymedzené povinnosti konateľa, najmä: plniť uznesenia valného zhromaždenia, zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie a účtovníctva, vyhotoviť úplné znenie Spoločenskej zmluvy ku každej zmene Spoločenskej zmluvy a zabezpečiť uloženie aktuálneho znenia Spoločenskej zmluvy do Zbierky listín, podať návrh na zápis zmeny zapísaných údajov v obchodnom registri a predložiť príslušné listiny na uloženie do Zbierky listín do 30 dní od prijatia relevantného rozhodnutia, prijímať rozhodnutia o ročných plánoch spoločnosti, pri rozhodovaní zohľadňovať všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, ktoré je povinný si vopred zaobstaráť, predkladať valnému zhromaždeniu na schválenie ročnú individuálnu závierku a návrh na rozdelenie zisku, príp. úhradu strát, viesť zoznam spoločníkov a informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti, zvolať valné zhromaždenie najmenej 1x v kalendárnom roku spôsobom upraveným v Spoločenskej zmluve. V čl. VII. v bode 1 bola upravená hrubá mesačná odmena vo výške 4.300,- eur,

so splatnosťou do 20. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Funkcia konateľa zaniká odvolaním z funkcie konateľa valným zhromaždením. Zo Zápisnice valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti I.V.A. s.r.o. zo dňa 1.3.2018 vyplynulo, že spoločníci H. U. a G. D. a prítomní H.. J. X., Z.. J. D., Z.. W. X. pristúpili k rokovaniu programu Otvorenie valného zhromaždenia, vymenovanie konateľa do funkcie Z.. W. X. so záverom za X hlasy, proti 0, zdržal sa hlasovania 0. Spoločníci sa zhodli na nevyhnutnosti vymenovania nového konateľa, za hlasovali dve. Z.. W. X. bol menovaný do funkcie konateľa spoločnosti ku dňu X.X.XXXX. Z listiny prítomných spoločníkov na zasadnutí valného zhromaždenia konaného dňa X.X.XXXX vyplýva, že uvedené bolo v kancelárii spoločnosti v J. Q. F., za prítomnosti spoločníčok H. U., G. D. a hostí D., X., X..

Z Protokolu o kontrole Ministerstva hospodárstva SR, odbor výkonu obchodných opatrení K.č. XXXXX/XXXX-XXXX-XXXXX vyplýva, že dňa XX.X.XXXX bola vykonaná u žalovaného kontrola v dňoch 11. - 12.2.2019, v dňoch 25. - 27.2.2019, dňa 14.3.2019 za prítomnosti konateľa spoločnosti Z.. W. X..

Z Dohody o zmene pracovnej zmluvy medzi zamestnávateľom - žalovaným a spoločníčkou H. U. bola dohodnutá zmena pracovnej zmluvy zo dňa XX.X.XXXX s účinnosťou od 1.4.2019, ktorou sa zmenila hrubá mzda na výšku 3.900,- eur.

Z Pracovnej zmluvy medzi žalovaným a H.. X. vyplýva, že hrubá mzda bola dohodnutá na sumu 268,- eur dňa 30.5.2017, ktorú podpísal zamestnávateľ D. s pečaťou a zamestnanec X.. D. č. X k R. zmluve H.. X., došlo k zmene hrubej mesačnej mzdy na sumu 3.500,- eur dňa 30.6.2019.

Z listiny emailu (na č.l. 46 súdneho spisu) vyplýva, že H. U. zaslala žalobcovi ako prílohu pracovnú zmluvu dňa XX.X.XXXX.

Dňa XX.X.XXXX bola podpísaná R. zmluva medzi zamestnávateľom Z. - žalovaným a žalobcom ako zamestnancom na vykonávanie práce riaditeľa spoločnosti, s miestom výkonu práce na ul. Y. č. XX, R. s nástupom do zamestnania dňa XX.X.XXXX. Pracovný pomer sa uzatvoril na dobu neurčitú a za vykonanú prácu bola dohodnutá mzda vo výške 3.700,- eur. V bode 14 sa zmluvné strany dohodli, že zamestnanec je povinný podľa pokynov zamestnávateľa vykonávať osobne práce dohodnuté v pracovnej zmluve v určenom pracovnom čase a dodržiavať pracovnú disciplínu. Pracovná zmluva bola podpísaná žalobcom v postavení zamestnanca a zamestnávateľom za ktorého konal konateľ v postavení žalobcu, s absenciou pečiatky obchodnej spoločnosti.

Z listinného dôkazu predloženého iba žalobcom, s názvom Pracovná náplň k Pracovnej zmluve zo dňa XX.X.XXXX, vyplynulo, že medzi zmluvnými stranami žalobcom a žalovaným bol založený pracovný pomer dňa XX.X.XXXX, ktorým zamestnávateľ prijal zamestnanca do pracovného pomeru na pracovnú pozíciu riaditeľ. Obsahom pracovnej náplne zamestnanca je: riadiť, prideľovať a kontrolovať prácu zamestnancov zodpovedných za skladovacie priestory zamestnávateľa, oznámiť zamestnávateľovi, príp. orgánu činnému v trestnom konaní stratu alebo poškodenie majetku vo vlastníctve alebo v správe zamestnávateľa alebo jeho nadobudnutie v rozpore so zákonom. Uvedená pracovná náplň nie je datovaná a je podpísaná zamestnancom žalobcom a zamestnávateľom Z.. Z.. W. X..

Z výzvy žalobcu zo dňa 11.3.2020 vyplynula žiadosť žalobcu zaplatiť zo strany zamestnávateľa mzdu za vykonanú prácu počas mesiacov november, december, január 2019, ktorá nebola zaplatená ani čiastočne s tým, že na ďalšom zamestnávaní netrval.

Z výpisu z obchodného registra žalovaného vyplynulo, že štatutárnym orgánom konateľom spoločnosti je H. U. a G. D. so vznikom funkcie od X.X.XXXX a spôsob konania štatutárneho orgánu v mene spoločnosti s ručením obmedzeným predstavuje, že konatelia konajú za spoločnosť spoločne. Písomnosti zakladajúce práva a povinnosti spoločnosti podpisujú konatelia spoločne a to tak, že k písanému alebo tlačnému obchodnému menu spoločnosti pripoja svoje vlastnoručné podpisy.

Z výplatných pások žalobcu ako konateľa za obdobie január až december 2019 a január až marec 2020 vyplynula hrubá mzda 600,- eur december 2019, za december 2019 hrubá mzda 3.700,- eur, január 2020 - 600,- eur, január 2020 - 3.700,- eur, február 2020 - 638,19 eur, február 2020 - 3.700,- eur, marec 2020 - 1.177,28 eur.

Z konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 9Cpr/7/2020 vyplynulo, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že okamžité skončenie pracovného pomeru žalovaného žalobcom zo dňa 10.3.2020, je neplatné a žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy v sume priemerného mesačného zárobku žalobcu za výpovednú dobu dvoch mesiacov s úrokom z omeškania od 21.4.2020 do zaplatenia.“

3. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie právne posúdil v zmysle ustanovení § 9 ods. 1, § 43 ods. 1, § 118 ods. 1 Zákonníka práce, § 66 ods. 6 Obchodného zákonníka, § 22 ods. 2 a 39 Obchodného zákonníka.

4. Ako s prejudiciálnou otázkou sa zaoberal otázkou platnosti uzavretej pracovnej zmluvy a dospel k záveru, že pracovná zmluva zo dňa 19.07.2019 neobsahuje podstatné náležitosti, ktoré ukladá § 43 Zákonníka práce. Poukázal na skutočnosť, že Zákonník práce taxatívne určuje obligatórne náležitosti pracovnej zmluvy, ktoré musí obsahovať každá dohoda medzi zamestnancom a zamestnávateľom ak má platne založiť pracovný pomer medzi nimi. Takýto úkon musí byť určitý a zrozumiteľný pokiaľ sa týka prejavu vôle ohľadom jednotlivých náležitostí pracovnej zmluvy, pričom takouto náležitosťou je aj „druh práce“. Tento sa spravidla určuje bližším popisom pracovných úloh, ktoré však v pracovnej zmluve medzi stranami sporu absentovali. Poukázal na to, že v rámci popisu druhu práce je nutné bližšie identifikovať pracovné činnosti, ktoré sú charakteristické pre určitý druh práce, ktoré bude zamestnanec na pracovnej pozícii vykonávať. Práve s ohľadom na špecifickú situáciu medzi stranami sporu, kedy bol žalobca vo funkcii konateľa spoločnosti a počas pôsobenia v tejto funkcii, uzavrel pracovnú zmluvu medzi zamestnávateľom, ktorého zastupoval a zamestnancom, teda svojou osobou. Zmyslom pracovného pomeru je výkon závislej práce v podradenom postavení, napríklad riaditeľ na základe pokynu zamestnávateľa. Zmyslom vzťahu spoločnosti a štatutárneho orgánu je úprava obchodného vedenia a konania v mene spoločnosti. Pracovný pomer je upravený v Zákonníku práce, oprávnenie vykonávať funkciu štatutárneho orgánu v Obchodnom zákonníku. Ide o odlišné inštitúty ako to už judikoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky. Žalobca bol zapísaný v Obchodnom registri ako konateľ spoločnosti od 21.03.2018 do 03.03.2020. Pokiaľ bol žalobca konateľom so svojou náplňou práce v zmysle Obchodného zákonníka, potom v pracovnej zmluve vo vzťahu k pracovnej pozícii riaditeľa bolo neopomenuteľnou súčasťou to, aby pracovná zmluva obsahovala podrobný popis prác vykonávaných riaditeľom z dôvodu, aby nedošlo k súbehu kompetencií riaditeľa a konateľa. Táto skutočnosť teda absencia popisu obsahu prác riaditeľa v pracovnej zmluve robí predmetnú pracovnú zmluvu neplatnou. Tento záver vyplýva aj z bodu 14 zmluvy, z ktorého je zrejmé, že zamestnanec je povinný vykonávať osobne práce dohodnuté v pracovnej zmluve, ktoré tam však absentujú. Z uvedeného dôvodu považoval súd prvej inštancie pracovnú zmluvu medzi stranami sporu za neplatnú.

5. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že nie je vylúčený súbeh takýchto pozícií, no treba brať do úvahy to, že konateľ vykonával aj funkciu riaditeľa ako zamestnanca, a preto jedná sa o stret záujmov spoločnosti a zamestnanca.

6. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že v pracovnej zmluve absentuje obchodný názov spoločnosti, či už písaným alebo tlačným písmom, pri ktorom by mal byť podľa výpisu z obchodného registra a spoločenskej zmluvy vlastnoručný podpis konateľa. Žalovaný mohol konať menom spoločnosti tak, že k písanému alebo tlačnému obchodnému názvu spoločnosti mal pripojiť svoj vlastnoručný podpis, čo však v danom prípade splnené nebolo.

7. Súd prvej inštancie považoval dodatočne predloženú pracovnú náplň k pracovnej zmluve za listinný dôkaz bez výpovednej hodnoty, nakoľko dohoda o druhu práce vyžaduje súhlasný prejav vôle zamestnanca a zamestnávateľa na rozdiel od pracovnej náplne, ktorá je jednostranným príkazom zamestnávateľa za účelom bližšieho vymedzenia úloh v rámci dohodnutého druhu práce. Práve s poukazom na špecifický prípad vzťahu medzi stranami sporu, teda konateľ a riaditeľ bol súd prvej inštancie povinný prihliadnuť na to, či bez takéhoto vymedzenia mohlo dôjsť k zámene a prekrytiu pracovných činností riaditeľa a jeho pôsobnosti a pôsobnosti tejto osoby ako konateľa. V danej súvislosti žalobca z titulu pracovnoprávneho pomeru riaditeľa mal vykonávať činnosti, ktoré spadajú do právomoci konateľa a zároveň bol povinný vykonávať činnosti, ktoré mu vyplývali ako konateľovi priamo zo zákona. Absencia špecifikácie úloh riaditeľa mala za následok aj to, že samotný žalobca argumentoval, že ako riaditeľ kontroloval tovar a sklady. Pri takejto kontrole vystupoval ako konateľ spoločnosti, nie ako riaditeľ. Z uvedeného je zrejmé, že náplň práce riaditeľa konkurovala s náplňou práce konateľa a prekryvala sa

s ňou do tej miery, že žalobca raz uvádza, že raz vystupoval ako konateľ a raz ako riaditeľ. Práve pre elimináciu týchto nezrovnalostí bolo nutné jednoznačne špecifikovať úlohu riaditeľa.

8. Tiež poukázal na skutočnosť, že uzavretie pracovného pomeru s pracovnou náplňou riaditeľa, ktorá zodpovedá povinnostiam vyplývajúcim z výkonu funkcie štatutárneho orgánu je neprípustné pre rozpor so zákonom ako to vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že žalobca uzavretím spornej pracovnej zmluvy kompenzoval výpadok príjmu znížením odmeny, čo aj sám priznal. Z týchto dôvodov považoval súd prvej inštancie pracovnú zmluvu za absolútne neplatnú, a to z dôvodu konfliktu záujmov na jednej strane a na druhej strane pre nesplnenie základných podmienok závislej práce. Táto zmluva bola uzatvorená v zrejmom konflikte záujmov a žalobca v rozpore s vôľou valného zhromaždenia po znížení svojej odmeny konateľa uzavrel pracovnú zmluvu, ktorou mal kompenzovať výpadok týchto príjmov. Jeho konanie bolo v rozpore s § 22 ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka, kedy štatutár spoločnosti je povinný hájiť záujmy spoločnosti, čo v danom prípade nebolo aplikované. Žalobca si sám uvedomoval, že spoločnosť nie je v takej ekonomickej situácii, aby mu mohla byť priznaná mzda vo výške 3.700,- eur čo je nepomerne viac než predchádzajúcemu riaditeľovi so sumou cca 1.800,- eur. Z týchto dôvodov považoval pracovnú zmluvu za neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka a to bolo dôvodom pre zamietnutie nároku na vyplatenie mzdy titulom tejto pracovnej zmluvy. Zároveň s poukazom na stret záujmov pri uzatváraní pracovnej zmluvy je tento právny úkon neplatný, nakoľko žalobca konal za seba ako za zamestnanca tak aj za obchodnú spoločnosť. Súd poukázal na špecifickosť tohto prípadu, kedy v danej veci nemožno aplikovať ustanovenie § 17 ods. 3 ZP, nakoľko žalobca konal ako zamestnávateľa tak aj za zamestnanca, teda nebol v klasickom postavení zamestnanca.

9. Pokiaľ sa týka uplatneného nároku žalobcu na odmenu konateľa titulom zmluvy o výkone funkcie konateľa za mesiac december 2019 v sume 527,56 eur tento zamietol z dôvodu rozporu s § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko nebolo preukázané, že zmluva o výkone funkcie konateľa bola písomne schválená formou valného zhromaždenia v zmysle § 66 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ide o obchodnoprávny vzťah, kedy sa uplatňuje zásada koncentrácie a súd iniciatívne nevykonáva dokazovanie. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že táto zmluva bola schválená ústne na stretnutí v J. F. a v danom prípade absentovalo schválenie zmluvy valným zhromaždením. Z uvedeného dôvodu žalobcovi nárok na túto odmenu nevznikol.

10. Súd prvej inštancie nerozhodoval o kompenzačnej námietke, nakoľko v pracovnoprávnom spore je takáto námietka neprípustná.

11. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 257 CSP, keď za dôvody hodné osobitného zreteľa súd považoval skutočnosť, že zamestnanec si uplatnil nárok vyplývajúci z pracovnoprávneho vzťahu ako slabšia strana sporu voči obchodnej spoločnosti. Preto úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie zo strany žalovaného, ktorý podal odvolanie voči výroku III. o náhrade trov konania. Žalovaný poukázal na závery súdu prvej inštancie, pri ktorých však súd prvej inštancie vyvodil záver, že žalobca ako zamestnanec si uplatňoval nároky voči silnejšej zmluvnej strane. Žalovaný s týmto právnym posúdením nesúhlasil s poukazom, že žalobca nebol zamestnancom, iba zneužil s cieľom dosiahnutia pozície zamestnanca svoju funkciu konateľa na kompenzovanie zníženia svojich príjmov z výkonu funkcie. Žalobca konal ako konateľ spoločnosti, a preto nie je dôvod uvažovať o slabšej a silnejšej strane a zároveň konaním žalobcu vznikla žalovanému značná škoda. Súd prvej inštancie teda nevyhodnotil osobitné okolnosti prípadu správne, nakoľko tieto sú vo výrazný neprospech žalobcu a nie je dôvod uplatniť § 257 CSP. Ani § 257 CSP neukladá obligatórne použitie tohto ustanovenia v pracovnom zamestnaneckom spore. Z týchto dôvodov navrhol napadnutý výrok zrušiť, respektíve priznať žalovanému náhradu trov konania v celom rozsahu.

13. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie aj zo strany žalobcu, ktorý odvolaním napadol výrok II. rozsudku, a to s poukazom na ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP odôvodnil skutočnosťou, že na pojednávaní dňa 18.03.2002 bolo namietnuté zastupovanie žalobcu splnomocnenou zástupkyňou z dôvodu jej opakovaného zastupovania osôb pred súdom. Súd uznesením nepripustil zastúpenie žalobcu splnomocnenou zástupkyňou, pričom žalobca ako slabšia strana pracovnoprávneho sporu má právo sa zastúpiť na základe plnomocenstva,

nakoľko sám odborne nie je spôsobilý sa kvalifikovane zastupovať v konaní pred súdom. Súd prvej inštancie nekriticky prebral argumentáciu žalovaného a označil splnomocnenú zástupkyňu za pokutníka bez toho, aby bolo skúmané či táto finančne alebo inak profitovala z tohto zastúpenia. Ak prvostupňový súd nepripustil splnomocnenie ním udelené, mal poučiť žalobcu o možnosti zvoliť si iného zástupcu, respektíve konanie odročiť s ohľadom na skutočnosť, že je slabšou stranou sporu. Do vznesenia námietky súd konal so splnomocnenou zástupkyňou.

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP spočíva v tom, že v bode 24 konajúci súd konštatuje, že pracovná náplň nie je datovaná a je podpísaná zamestnancom žalobcom a zamestnávateľom samotným žalobcom. Tu súd konštatuje, že medzi stranami vznikol pracovný pomer, naproti tomu v bode 44 súd uvádza, že pracovná zmluva je neplatná. Takéto odôvodnenie je zmätočné a zároveň hoci zamestnanec môže predkladať dôkazy až do vyhlásenia rozhodnutia, súd považoval tento dôkaz za vyfabrikovaný. K tomu však súd prvej inštancie neponúkol žiadne odôvodnenie napriek tomu, že žalobca má možnosť predložiť dôkazy až do skončenia konania. To, že pracovná náplň bola dojednaná vyplynulo aj zo svedeckej výpovede H. U., s ktorou sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Upresnenie druhu práce s jeho stručnou charakteristikou mimo pracovnej zmluvy nemôže mať za následok neplatnosť pracovnej zmluvy. Z týchto dôvodov je zrejmé, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď skonštatoval v bodoch 48 a 49, že žalobca z titulu funkcie riaditeľa spoločnosti mal vykonávať činnosti, ktoré spadajú do právomoci konateľa. Poukázal na to, že žalobca nemohol ako riaditeľ kontrolovať sklady a tovar a v čase prebiehajúcej kontroly bol konateľom spoločnosti. Pracovný pomer bol založený až po vykonaní kontroly a v priamej príčinnej súvislosti s výsledkami tejto kontroly. Žalobca uviedol, že žalovaný sa vo svojej podnikateľskej činnosti venoval obchodovaniu s výrobkami obranného priemyslu a so zbraňami, a preto bola spätná kontrola žiaduca. Na nezrovnalosti pri nadobúdaní týchto výrobkov prišiel žalobca ako zamestnanec kontrolou skladových zásob spoločnosti, čo oznámil aj príslušným orgánom. Pozícia riaditeľa spoločnosti nebola v podmienkach žalovaného novou, nakoľko pred ňou na tejto funkcii pôsobila iná osoba. Žalobca túto pracovnú pozíciu nevytvoril na svoj osobný prospech, ale z dôvodu, že bolo nevyhnutné preveriť stav a pôvod skladových zásob, čo predtým zodpovední zamestnanci nevykonali.

15. Pokiaľ sa týka naplnenia odvolacieho dôvodu § 365 ods. 1 písm. h/ CSP v bode 57 rozsudku súd konštatuje, že zmluva o výkone funkcie konateľa, z ktorej si uplatňuje nárok na odmenu a jej vyplatenie nebolo písomne schválené formou valného zhromaždenia. Tu vec bola nesprávne právne posúdená, nakoľko v § 66 ods. 6 Obchodného zákonníka je uvedené, že tieto ustanovenia sa spravujú primerane ustanovenia o mandátnej zmluve ak zo zmluvy o výkone funkcie konateľa nevyplýva niečo iné. Zákonodarcu ponechal na vôľu spoločnosti a člena štatutárneho orgánu, či vzájomné vzťahy písomne upraví zmluvou o výkone funkcie konateľa. V prípade ak absentuje písomná forma zmluvy výslovne sa vzťahy spravujú ustanoveniami mandátnej zmluvy, ktorá však nevyžaduje písomnú formu. V tomto smere sa javí záver súdu ako predčasný. Z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že vo veci bolo nesporné, že zástupca, ktorého súd nepripustil, zastupoval žalobcu v inom konaní na súde prvej inštancie, ale aj inú právnickú osobu v ďalšom konkurznom konaní. Je teda zrejmé, že boli splnené podmienky pre nepripustenie zástupcu v konaní z dôvodu pokutníctva. Zároveň namietol to, že žalobca je slabšou sporovou stranou, nakoľko zneužil funkciu štatutára a uzavrel pracovnoprávny vzťah so sebou samým. Samotný žalobca podal žalobu bez zastúpenia, pričom bol písomne poučený o všetkých svojich právach. Zároveň ani nepožiadaval o odročenie pojednávania, preto nedošlo k porušeniu práv žalobcu. Rovnako je nedôvodná odvolacia námietka zmätočnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré dáva precízne odpovede na meritum veci, súd jasne konštatoval, že pracovný pomer nebol platne uzavretý, preukázal konkurenciu úloh žalobcu ako riaditeľa a ako konateľa, pričom samotný žalobca na pojednávaní 23.06.2021 konštatoval, že primárnym dôvodom uzavretia pracovného pomeru a jeho úloha ako riaditeľa bola kontrola skladov po kontrole Ministerstva hospodárstva, pričom túto činnosť fakticky robil aj ako konateľ, čo priznal na pojednávaní 18.03.2022. Zároveň je zrejmé, že pracovná zmluva je neplatná z dôvodu konfliktu záujmov. Rovnako tak sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie ohľadom dodatočne predloženého dokumentu s názvom pracovná náplň a poukázal na to, že sám žalobca na pojednávaní 18.03. uviedol, že podpis pracovnej zmluvy bol kompenzáciou jeho strát na odmene konateľa (23.06.2021 strana 6). S poukazom na to je zrejmé, že jeho tvrdenia sú nevierohodné. Rovnako tak súd správne vyhodnotil výpoveď žalobcu ako účelovú tak aj výpoveď štatutára, na ktorý žalobca

poukazuje má len podporný dôkaz a nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Pokiaľ sa týka námietky nesprávneho právneho posúdenia, kedy žalobca naznačuje, že medzi ním a žalovaným bola ústna mandátna zmluva, tak na takéto nepriame tvrdenie uplatnené v spore podľa § 366 CSP nie je možné prihliadnuť. Bez ohľadu na túto skutočnosť však ústne uzavretú zmluvu týkajúcu sa výkonu funkcie konateľa bez schválenia valným zhromaždením nie je možné považovať za platnú a táto skutočnosť nemá vplyv na žalobcom uplatnený nárok. Závery súdu prvej inštancie sú v tejto časti správne. Poukázal na to, že ani samotný žalobca nenamietal závery súdu prvej inštancie o neplatnosť zmluvy z dôvodu konfliktu záujmov. Z týchto dôvodov navrhoval napadnutý rozsudok vo výroku I., II. potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

17. Žalobca vo svojom podaní zo dňa 19.09.2002 k vyjadreniu žalovaného uviedol, že trvá na odvolacom dôvode porušenia jeho procesných práv ako aj na skutočnosti, že bol slabšou sporovou stranou. Súd prvej inštancie porušil jeho práva ako strany so slabším postavením a skutočnosť, že uzatvoril sám so sebou ako konateľ so zamestnancom pracovnú zmluvu nie je automatickým záverom o konflikte záujmov a povinnosti, ktoré mal vykonávať podľa pracovnej zmluvy nemožno automaticky subsumovať pod povinnosti konateľa tak ako to nesprávne tvrdí žalovaný. Tento záver vyplýva aj z výsluchu spoločníčky pani U., ktorej závery sú jednoznačné a podporujú nároky žalobcu. Z týchto dôvodov navrhoval zrušiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie.

18. Ďalšie podania strán sporu v odvolacom konaní súdu doručené neboli.

19. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné vo vzťahu k nároku na zaplatenie mzdy. Je dôvodné vo vzťahu k nároku na zaplatenie odmeny konateľa.

20. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

21. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

22. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver vo vzťahu k nároku na mzdu žalobcu. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

23. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k nároku na mzdu žalobcu je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

24. Pokiaľ sa týka namietaného porušenia práva na spravodlivý proces, k uvedenému odvolací súd uvádza, že tieto skutočnosti z obsahu spisu nevyplývajú.

25. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňuje realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že namietané konanie súdu nenapĺňa znaky porušenia práva odvolateľa na spravodlivý proces aj s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti.

26. Nepochybne medzi práva na spravodlivý proces patrí aj právo na poučenie o procesných právach, čo žalovaným namietal vo svojom odvolaní. Ako však vyplýva z č.l. 40 a 41 spisu, žalobcovi 09.07.2020 o 19:48 bolo okrem iného doručené aj poučenie, v ktorom je uvedené ohľadom možnosti zastupovania, že pokiaľ nie je zástupcom advokát a pokiaľ takáto osoba vystupuje ako zástupca vo viacerých konaniach, tak takéto zastúpenie sa nepripúšťa. Zároveň toto poučenie obsahuje ďalšie informácie ohľadom možnosti zastupovania v pracovnoprávných sporoch. Predmetné konštatovanie dáva odpoveď na namietané porušenie procesných práv žalobcom ako nedôvodné. Zároveň ani z obsahu zápisnice z pojednávania konaného na Okresnom súde v Poprade dňa 18.03.2022, kedy nebolo pripustené zastúpenie žalobcu splnomocneným zástupcom nevyplýva, že by žalobca namietal túto skutočnosť vo vzťahu k žiadosti o odročenie pojednávania, respektíve o ustanovenie zástupcu. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnosťami. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185-§ 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods.1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvedeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

28. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec (nárok na mzdu) posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

29. Odvolacia argumentácia žalobcu týkajúca sa zmatečnosti rozsudku nie je dôvodná, nakoľko súd prvej inštancie v bode 24 svojho odôvodnenia konštatoval skutočnosti, ktoré boli uvedené v listinnom

dôkaze s názvom pracovná náplň k pracovnej zmluve zo dňa 19.07.2019. Táto skutočnosť, či došlo k platnému vzniku pracovnoprávneho vzťahu bola spornou skutočnosťou k tejto predbežnej otázke sa jednoznačne vyjadril súd prvej inštancie, kedy v bode 47 svojho odôvodnenia po právnej stránke vyhodnotil predložený listinný dôkaz, teda v tomto smere odvolací súd nezistil žiadnu zmätočnosť odôvodnenia súdu prvej inštancie. Túto odvoláciu námietku preto považoval za nepodloženú.

30. Zároveň správne súd prvej inštancie v bodoch 48 a 49 svojho odôvodnenia ustálil, že medzi právami a povinnosťami žalobcu ako riaditeľa spoločnosti ako aj jeho právami a povinnosťami ako konateľa obchodnej spoločnosti došlo k situácií, že z obsahu spisu nevyplýva jednoznačný záver o tom, že pri výkone týchto funkcií nemal tieto práva a povinnosti kumulované medzi obidvoma funkciami.

31. Pokiaľ sa týka odvolacej námietky, že súd prvej inštancie neprihliadol na predloženú pracovnú náplň z dôvodu, že táto bola žalobcom predložená až v priebehu konania, odvolací súd uvádza, že z hľadiska obsahu pracovnej zmluvy Zákonník práce tak ako to správne podčiarkol súd prvej inštancie zakotvuje podstatné náležitosti pracovnej zmluvy, ktoré sú nevyhnutné ku vzniku pracovnej zmluvy. Patrí k nim druh práce, miesto výkonu práce, deň nástupu do práce a mzdové podmienky. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na týchto podstatných obsahových náležitostiach pracovnej zmluvy, pracovná zmluva nevznikne. Podstatné obsahové náležitosti pracovnej zmluvy majú primárny význam pre rozsah dispozičnej právomoci zamestnávateľa voči zamestnancovi. Zákonník práce nedefinuje presne čo je druh práce ani spôsob jeho dojednania účastníkmi, no zo samotného pojmu druh práce vyplýva, že musí vykazovať určité druhové určenie práce. Pri identifikácii druhu práce je nutné uviesť niektoré charakteristické pracovné činnosti, ktoré bude zamestnanec vykonávať, aj keď nejde o detailnú pracovnú náplň. Správne vyvodil súd prvej inštancie, že pokiaľ v pracovnej zmluve zo dňa 19.07.2019 (č.l. 9 spisu) absentuje spôsob vymedzenia druhu práce, tento nedostatok nemôže odstrániť ani predloženie pracovnej náplne ku pracovnej zmluve (č.l. 47 spisu), nakoľko v zmysle Zákonníka práce pracovnú náplň, ktorá sa z hľadiska svojej právnej povahy považuje za pokyn zamestnávateľa môže zamestnávateľ pripojiť ku pracovnej zmluve aj neskôr, no táto skutočnosť neznamena, že v samotnej pracovnej zmluve nemusí byť uvedený druh práce, čo v tomto prípade ako správne uzavrel súd prvej inštancie absentuje.

32. V súlade s názorom súdu prvej inštancie aj odvolací súd má za to, že vzhľadom na špecifikum prejedávanej veci, kedy žalobca zároveň bol aj konateľom obchodnej spoločnosti je nutné prihliadnuť k absencii tejto podstatnej náležitosti tak, aby boli odlišené činnosti konateľa a riaditeľa. Pracovná zmluva nepochybne musí obsahovať druh práce a jeho stručnú charakteristiku, čo v danom prípade nepochybne vo veci absentuje a ani predložená pracovná náplň nemá potenciál zhojiť tento nedostatok v pracovnej zmluve, čo správne vyhodnotil súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení.

33. Odvolací súd sa tiež stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 51, kedy súd prvej inštancie poukázal na konflikt záujmov, keď žalobca podpísal predmetnú pracovnú zmluvu ako za zamestnanca tak aj za zamestnávateľa, pričom ako vyplýva aj zo zmluvy o výkone funkcie konateľa (č.l. 10 spisu a nasledujúce) povinnosťami konateľa je okrem iného plniť uznesenia valného zhromaždenia, zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie, vyhotovovať úplne znenie spoločenskej zmluvy po jej zmenách, podávať návrhy na zápis zmien zapísaných údajov v obchodnom registri, prijímať rozhodnutia o ročných plánoch spoločnosti, zohľadňovať všetky dostupné informácie, ktoré si vedel zaobstarat' pri prijímaní týchto rozhodnutí, predkladať valnému zhromaždeniu na schválenie ročnú individuálnu závierku, viesť zoznam spoločníkov, zvolávať valné zhromaždenie. Nepochybne z týchto povinností, ktoré sú uvedené v zmluve o výkone funkcie konateľa ako aj z ustanovení Obchodného zákonníka nevyplýva záver o tom, že osoba, ktorá koná za obchodnú spoločnosť zároveň štandardne môže uzavrieť platnú pracovnú zmluvu so sebou samým v akejkoľvek pozícii. Podľa názoru odvolacieho súdu predmetné konanie v prípade sporu vyžaduje nepochybné preukázanie toho, že konateľ konal tak so súhlasom spoločníkov. Toto žalobca nepreukázal.

34. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na nižšie uvedené rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky, z ktorých vyplýva povinnosť súdu vychádzať z individuálnych a konkrétnych skutkových okolností každého prípadu, pričom práve v tomto prípade odvolací súd dospel k rovnakým záverom vzhľadom na špecifikum veci ako aj súd prvej inštancie vo vzťahu k nároku žalobcu na vyplatenie mzdových nárokov.

35. Nález Ústavného súdu ČR, IV. ÚS 1241/12: 14. Funkcií soudů a justice obecně je poskytovat ochranu právům jednotlivce (článek 90 Ústavy ČR), v materiálním právním státě pak ochranu i základním právům (článek 4 Ústavy ČR). Ne vždy jsou všechna základní práva přímo vykonatelná a působí vůči jednotlivci bezprostředně. V některých případech působí pouze zprostředkovaně skrze jednotlivé normy jednoduchého práva tak, že jednoduchým právem „prozařují“. Tak je tomu ve vztazích horizontálních, tedy ve vztazích, které nejsou založeny na nadřízenosti a podřízenosti, tj. ve vztazích, v nichž jsou si jejich účastníci rovni. Proto při výkladu či aplikaci jednoduchého práva na takové vztahy jsou soudy povinny toto prozařování pečlivě vážít a brát v potaz tak, aby současně dostály své povinnosti poskytovat ochranu jak právům v rovině jednoduchého práva, tak právům základním [srov. nález sp. zn. I. ÚS 185/04 ze dne 14. 7. 2004 (N 94/34 SbNU 19)]. Nelze proto tolerovat formalistický postup, jímž se za použití sofistikované argumentace odůvodňuje zřejmá nespravedlnost. Obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku; povinnost soudů nalézat právo neznamena pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad [srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96 ze dne 4. 2. 1997 (N 13/7 SbNU 87; 63/1997 Sb.)].

36. Ústavní soud považuje za samozřejmé a určující pro nalézání práva, že vždy je nezbytné vycházet z individuálních, tedy na konkrétních skutkových zjištěních založených rozměrů každé soudem projednávané věci. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje obecné soudy z povinnosti učinit vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složitě [srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 34/09 ze dne 7. 9. 2010 (N 187/58 SbNU 647), odst. 22., a nález sp. zn. II. ÚS 3168/09 ze dne 5. 8. 2010 (N 158/58 SbNU 345), odst. 21.]. Spravedlnost musí být v procesu, kterým soud interpretuje a aplikuje právo, vždy přítomna jako hodnotový činitel. Spravedlnost je hodnotovým principem, který je společný všem demokratickým právním řádům [srov. nález sp. zn. I. ÚS 643/04 ze dne 6. 9. 2005 (N 171/38 SbNU 367), nález sp. zn. II. ÚS 3168/09 ze dne 5. 8. 2010 (N 158/58 SbNU 345), odst. 25.]. Nad každým utvářením soudního rozhodnutí klene se dvojí imperativ: rozhodnutí musí být nejen zákonné, ale především spravedlivé. Úkolem soudu je právě rozpoznat skrze zákon spravedlnost.

37. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zaplatenia odmeny konateľa z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tomto konaní sa súd prvej inštancie sa nevyporiadal s otázkou toho, aký je predmet konania vo vzťahu k odmene konateľa.

38. Súd prvej inštancie rozhodoval v konaní o nároku žalobcu na vyplatenie mzdy za mesiac december 2019 vo výške 3.185,31 eur, január 2020 v rovnakej výške, február v rovnakej výške a alikvotnú časť za mesiac marec vo výške 1.013,50 eur. Zo žaloby nie je zrejme aká časť uplatnenej sumy spočíva na nevyplatennej mzde a aká časť pozostáva na nevyplatennej odmene konateľa, pričom z výplatných listín (č.l. 48 a nasledujúcich spisu) vyplýva, že v mesiaci december 2019 bola vyhotovená výplatná listina ako konateľa na sumu 527,56 eur a titulom riaditeľa sumu 2.657,75 eur, v mesiaci január čiastka ako odmena konateľa predstavovala sumu 536,21 eur titulom funkcie riaditeľa 2.665,30, v mesiaci február 2020 titulom funkcie konateľa 563,02 eur a titulom odmeny mzdy riaditeľa to bolo 2.665,30 eur a v mesiaci marec sa nachádza výplatná listina z hrubej mzdy 1.177,28 eur pri čistej mzde 999,55 eur bez špecifikácie, či sa jedná o odmenu konateľa alebo riaditeľa.

39. Z uvedených výplatných listín je zrejme, že žalobca uplatňuje vyplatenie mzdy ako aj odmeny konateľa, pričom v samotnej žalobe nešpecifikoval jednotlivé položky titulom mzdy riaditeľa, respektíve odmeny konateľa a súd prvej inštancie sa vo vzťahu k zamietnutiu žaloby na odmenu konateľa titulom zmluvy o výkone funkcie konateľa zaoberal nárokom na zaplatenie sumy 527,56 eur aj keď je zrejme zo samotného matematického výpočtu, že týmto nárokom uplatňoval žalobca vyššiu sumu, nakoľko súčet jeho nárokov na náhradu mzdy je nižší než uplatnená suma. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, a preto v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil.

40. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto v ďalšej časti jednoznačne ustáliť výšku, ktorej sa domáha žalobca titulom odmeny konateľa a následne svoje rozhodnutie primerane odôvodniť.

41. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia nepochybne je porušením práva strany sporu na spravodlivý proces. Aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR či Ústavného súdu SR vyplýva, že súdne rozhodnutie vyžaduje, aby obsahovalo odpoveď na námietky vznášané stranami sporu, pričom práve dostatočné dôvody musia byť uvedené ku skutočnostiam, ktoré sú rozhodujúce pre rozhodnutie.

42. Preto odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil napadnutý rozsudok vo vzťahu k nároku na odmenu konateľa a postupom podľa § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

43. Rovnaký záver sa vzťahuje aj na rozhodnutie súdov o náhrade trov konania. Súd uviedol, že za dôvody hodné osobitného zreteľa považuje to, že zamestnanec si uplatnil nárok voči obchodnej spoločnosti ako slabšia strana sporu. Táto skutočnosť sama o osebe nemá vplyv na rozhodnutie o náhrade trov konania. Z uvedeného dôvodu je preto predmetný výrok o trovách konania zaťažovaný nepreskúmateľnosťou, a preto došlo k jeho zrušeniu. Aj vo vzťahu k výroku o trovách konania bude úlohou súdu posúdiť existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, a to s prihliadnutím na majetkové pomery neúspešnej strany sporu tak, aby sa k prípadnému uplatneniu tohto ustanovenia mohla vyjadriť aj protistrana.

44. V zmysle judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 387/2019) každé rozhodnutie súdu, ktorým sporovej strane neprizná náhradu trov konania, musí byť zo svojej podstaty výnimočným rozhodnutím, prijatým na základe riadneho zváženia všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu a na základe prísne reštriktívneho výkladu § 257 C. s. p. a v ňom obsiahnutej formulácie „dôvody hodné osobitného zreteľa“. Uvedená právna úprava priamo vychádza z predchádzajúcej právnej úpravy zakotvenej v § 150 O. s. p. Ustanovenie § 257 C. s. p. predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 C. s. p.) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 C. s. p.). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, sp. zn. 5 Cdo 67/2010 či sp. zn. 3 MCdo 46/2012) ustanovenie § 257 C. s. p. nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 C. s. p. preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 727/2000). Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1 C. s. p.). Priamo z textu zákonného ustanovenia vyplýva, že súd by mal podľa neho rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch. Zmyslom predmetného zákonného ustanovenia je, že ak súd zvolí postup podľa neho, nemôže žiadnej zo strán (ani úspešnej, ani neúspešnej) priznať náhradu trov konania. Napriek doslovnému zneniu ustanovenia § 257 C. s. p. nepriznanie sa môže týkať všetkých trov alebo len ich časti. Na účely moderácie nie je rozhodujúce, na základe akej zásady boli trovy uložené a ktorá strana ich má platiť; moderovať možno aj trovy zastaveného konania. Ak súd má v úmysle použiť moderačné právo alebo ak ho niektorá zo strán navrhne, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila (k zámeru aj k dôkazom). Nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257 C. s. p. a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 C. s. p. je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia [rozsudok ESLP Čepek proti Českej republike (sťažnosť č. 9815/10), ako aj nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL. ÚS 46/13 a sp. zn. I. ÚS 1593/15]. Strana má teda právo byť explicitne vyzvaná, aby včas k prípadnej aplikácii § 257 C. s. p. vyjadrila svoje stanovisko. Existenciu

dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať znaky svojvôle. Aj podľa ustálenej súdnej praxe (napr. nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 119/03, či uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 67/2010) výnimočnosť použitia ustanovenia § 257 C. s. p., ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť náležite odôvodnené (Števček, M.; Ficová, S.; Baricová, J.; Mesiarkinová, S.; Bajánková, J.; Tomašovič, M.; a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, s. 940 - 943).

45. Zo spisu vyplýva, že prvoinštančný súd pred aplikáciou ustanovenia § 257 C. s. p. nevytvoril žalovanému (ktorému by v prípade absencie jeho aplikácie vznikol nárok na náhradu trov konania podľa zásady úspechu) procesný priestor na vyjadrenie sa k jeho použitiu, a tento sa o jeho aplikácii dozvedel až z rozhodnutia súdu.

46. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude znova vo veci konať, vypořadať sa s v tomto rozhodnutí vytýkanými nedostatkami, a následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP aj náležite odôvodniť.

47. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

48. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).